

Tendències

IV Congrés del Tercer Sector Social

Les principals conclusions del congrés

1 Recuperar la inversió social

La despesa social per habitant a Catalunya és de 1.901 euros, la mateixa de fa deu anys i una de les més baixes de totes les autonomies. El pressupost dels departaments de Benestar Social, Salut i Educació és 2.000 milions d'euros inferior al del 2010. El manifest final del congrés sol·licita que en els propers anys es

mantingui el percentatge del 71% del pressupost que la Generalitat destina a inversió social. "Recuperar la inversió en polítiques socials significa avui dir prou a les polítiques europees d'austeritat, dir prou a un pagament desmesurat i abusi dels interessos del deute; dir prou a la distribució injusta dels objectius de dèficit entre el Govern central i les administracions autonòmiques i locals; dir prou a l'asfíxia financera (...), dir prou a la corrupció"

2 Garantir els drets bàsics

Davant els efectes devastadors que la crisi ha suposat per a moltes famílies en l'ocupació, l'habitatge o l'alimentació, el document *Avançar en igualtat i drets socials* proposa l'aprovació d'una única prestació social bàsica que garanteixi uns ingressos mínims a les persones i famílies que no tinguin prou recursos

per viure una vida digna. També proposa que "les beques menjador siguin un dret garantit per a tots els infants que ho necessitin", que es "doblin els efectius actuals del parc públic d'habitatges de lloguer assequible" i que "s'incrementin els ajuts per al pagament del lloguer" i "es modifiqui la legislació hipotecària per fer possible la dació en pagament i la reconversió dels drets de propietat afectats en contractes de lloguer"

JOSEP PLAYÀ MASET
Barcelona

La crisi ha colpejat també el tercer sector social, però ha servit per millorar la seva eficiència, coordinar esforços i tasques i buscar noves fórmules de finançament. Així ho ha testificat el IV congrés celebrat a Barcelona, que no només ha posat de manifest el dinamisme d'un sector que genera un volum de negoci de 6.000 milions d'euros, sinó que també ha llançat iniciatives tan rellevants com Finan'3, un servei financer específic.

L'impacte de la crisi s'ha traduït en un augment de les necessitats socials i el tercer sector atén 2,1 milions de persones, 430.000 més que fa quatre anys. Però en aquest mateix període s'han perdut ingressos, han disminuït les plantilles i algunes entitats han hagut de tancar o fusionar-se amb d'altres. La resposta ha estat també una millora de la gestió, l'optimització de recursos, el creixement del voluntariat i de les donacions i la resistència del mateix sector. Carles Castells, economista i vicepresident de la Fundació Catalana de l'Es-

Les oenagés prenen la iniciativa financera

La Taula del Tercer Sector aprovarà al desembre crear Finan'3, una cooperativa que permetrà avalar les entitats

La UE aprova 3.500 milions contra la fam

■ El Parlament Europeu i la Comissió Europea han aconseguit un acord per dotar amb 3.500 milions d'euros el fons per alimentar els més pobres i ajudar la seva inclusió social en el període 2014-2020. L'acord permetrà que el programa d'ajuda sigui operatiu des de l'1 de gener i oferirà un cofinançament del 85% de les iniciatives nacionals (95% als països amb més crisi). A la UE hi ha 4 milions de persones sense habitatge, i prop de 40 milions només es poden permetre un àpat bàsic cada dos dies. A més de l'ajuda alimentària i de material bàsic, aquest fons europeu podrà costejar mesures d'inclusió social.

LES XIFRES DEL TERCER SECTOR DE CATALUNYA**Entitats**

La crisi ha reduït el nombre d'entitats de 7.500 (l'any 2007) a 6.800 (2011)

Destinatari

El tercer sector atén 2.130.000 persones. Fa deu anys, només arribava a un milió

Equips

Hi ha 102.000 persones contractades i 300.000 voluntaris. El 65% d'entitats són associacions, 18%, fundacions i 4%, cooperatives

Volum econòmic

Actualment el tercer sector representa el 2,8% del PIB català

3 Reforçar el teixit associatiu

La Taula del Tercer Sector es compromet a millorar la seva eficiència i la seva capacitat financera amb la constitució d'un fons solidari i la posada en marxa d'un servei d'acompanyament financer per a les entitats amb més dificultats. Però deu anys després de la seva constitució també demana a les adminis-

tracions un reconeixement més gran (amb entrada en el Consell de Treball Econòmic i Social). Entre les qüestions més concretes, el manifest demana una simplificació de les exigències legals i administratives (tramitació i justificació de subvencions), un sistema de concertació específic del sector, l'ampliació de clàusules socials en les licitacions públiques i una fiscalitat i un tractament de l'IVA que no els discriminin en el moment de concursar

plai, es va referir a un altre problema afegit: les tensions de tresoreria de les entitats com a conseqüència de la caiguda dels ingressos, i molt especialment dels retards en els pagaments per part de les administracions. I a tall d'exemple va exposar algunes de les demores: ajuntaments, entre 30 i 90 dies; diputacions, entre 180 i 360 dies; Generalitat, entre 90 i 360 dies. Això explica, va dir, que algunes entitats siguin solvents però no puguin subsistir perquè no tenen diners líquids per atendre les necessitats diàries. Castells va recordar que les entitats bancàries han reduït les línies de crèdit i que

han tendit a suprimir les pòlisses de crèdit i altres fórmules per préstecs amortitzables que graven molt més. "Hem passat de crèdits amb un interès de l'Euribor +0,5% a un tipus fix del 7% al 8,5%", va afegir. Malgrat tot, va destacar la consolidació d'expressions pràctiques de l'acció solidària com l'augment del voluntariat (un 23% en els últims cinc anys), la presència de la banca ètica (Triodos, Coop 57, Fiare...), els dipòsits solidaris i la consolidació del micromecenatge.

Josep Balletbò va presentar un dels projectes estrella del tercer sector des de fa uns mesos: Finan'3, una cooperativa que

disposarà d'un fons solidari per part del tercer sector i un servei d'acompanyament financer. Una proposta que neix per suplir la falta de garanties del sector, el baix volum de fons propis, l'insuficient desenvolupament de fórmules alternatives i les carències de gestió.

Aquest servei financer, que segueix el model de France Active, té previst començar a caminar el proper mes de gener, si és aprovat, com es preveu, el proper dia 19 de desembre per l'assemblea general de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, que representa gairebé quatre mil entitats. En seran socis fundadors la mateixa Taula i unes altres dues entitats socials que hi aportaran un mínim de 3.000 euros. A partir d'aquí s'admetran altres socis, tant federacions com entitats, amb aportacions bàsiques de 750 euros, a més de socis col·laboradors. L'objectiu mínim per al període 2014-2015 és assolir un volum mínim d'un milió d'euros i 300 entitats adherides. La tasca principal serà atendre les necessitats bàsiques i els déficits de tresoreria, i un dels punts clau serà que pugui servir d'aval financer quan les entitats demanin un crèdit.

La presidenta de la Taula, Àngels Guiteras, va explicar ja en la inauguració del congrés que el tercer sector actualment ocupa 103.000 persones i representa el 2,8% del PIB català. Per aquesta raó, va demanar una implicació pressupostària més gran de la Generalitat. Tant el conseller de Presidència de la Generalitat, Francesc Homs, abans-d'ahir, com la consellera de Benestar Social i Família, Neus Munté, ahir, es van comprometre que el percentatge del 71% que el pressupost del 2014 dedica a Educació, Salut i Benestar Social es mantindrà en els propers anys. Una promesa que va sorprendre fins i tot els mateixos organitzadors del congrés, ja que se suposa que una recuperació econòmica implicarà un augment quantitatiu de pressupostos i per tant, si es compleix, haurà de significar un augment important de recursos cap aquests tres sectors.

Carmela Fortuny, directora de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, va anunciar que a partir del gener el copagament a la dependència dependrà no només de la renda sinó també del patrimoni. Una mesura que afectarà prop d'un 30% dels usuaris.●

4 Per una societat més solidària

"Necessitem una societat civil més activa i compromesa, més crítica i solidària, més responsable i honesta. Enmig de l'intens debat actual sobre el dret de Catalunya a decidir lliurement el seu futur col·lectiu, ens cal defensar aquest dret legítim i insistir en la necessitat de comptar amb un sistema polític capaç

de recuperar la confiança dels ciutadans", diuen les conclusions. La Taula del Tercer Sector convida a reforçar el compromís social i abandonar l'individualisme, però també reivindica el dret de rebre per a les entitats els diners del 0,7% de l'IRPF (que aporten un 60% dels catalans) i exigeix una millora de la legislació del mecenatge. I conclou: "Avançar en igualtat i drets socials és possible si construïm un nou pacte social per defensar l'Estat de benestar"

CoopMercat obre una agrobotiga a Barcelona i reparteix aliments a domicili

Propostes innovadores

J. PLAYÀ Barcelona

El 24 d'octubre es va inaugurar a Barcelona Coopmercat (passeig Sant Joan, 186), una botiga oberta de dilluns a dissabte de les 7.30 hores a les 23 hores. La peculiaritat és que hi ha productes alimentaris de cooperatives, entitats d'economia social i petits productors, i que les persones grans o dependents els poden rebre a domicili gràcies a un servei de porta a porta. Es tracta d'una iniciativa del grup TEB, una cooperativa amb 45 anys d'existència que ocupa 500 discapacitats intel·lectuals.

Aquesta és una de les 62 experiències que han pogut consultar els dos mil assistents del quart congrés a l'àgora

Mas Albornà ocupa 200 persones amb discapacitat a l'àrea de Vilafranca del Penedès

habilitada al Centre de Convencions de Barcelona.

Pepa Muñoz, directora de comunicació i promoció de la cooperativa TEB, explica que la iniciativa va començar el 2009 amb un servei de repartiment a domicili al mercat de la Concepció de Barcelona. Allà es va veure la importància de poder repartir la compra a domicili, però també els problemes que representa el fet que no hi ha serveis de consergeria en la majoria de pisos. Per aquesta raó, el nou servei també permet recollir encàrrecs i repartir-los posteriorment. "Som una agrobotiga a Barcelona i facilitem al petit productor

local un magatzem logístic i un punt de venda sense intermediaris", explica Pepa Muñoz. Pel repartiment a domicili es paga entre quatre i deu euros en funció de la distància. La idea és obrir quatre botigues més a Barcelona el 2014 i unes altres quatre l'any següent.

Una altra iniciativa que té per objectiu la integració de persones amb discapacitat o malaltia mental és Mas Albornà, al Penedès. Disposa de dos centres ocupacionals a les Cabanyes i Olèrdola i diversos pisos a Vilafranca del Penedès. Ocupa 200 persones amb certificat de discapacitat en feines de jardineria, gestió de residus i altres, com la neteja viària de Vilafranca del Penedès. Cristina Barbaçil, portaveu de l'entitat, destaca el paper dels anomenats "enclavaments laborals" (un servei que ofereixen a les empreses per cobrir el 2% d'ocupació per a persones amb discapacitat marcada per la llei). També destaca l'experiència de divulgació iniciada amb el blog *52 tallats i un tovalló*, una sèrie d'entrevistes amb personalitats del país, que donen la seva opinió sobre la resposta social a la discapacitat i els trastorns mentals, que després seran editades.

La varietat d'iniciatives permetia passar d'un programa per millorar les taxes d'èxit de l'alumnat gitano (Fundació Secretariat Gitano) a un projecte com EFCI Dones, per a dones en situació vulnerable a Salt (Fundació Plataforma Educativa), o d'un programa de tractament de toxicomanies al Centre Penitenciari de Lleida (Fundació Salut i Comunitat) a un projecte de neteja i conservació de boscos a l'Alt Empordà (Minyons Escoltes).●

Nou servei. Joves discapacitats fan repartiment d'aliments de CoopMercat

ARXIU